



FOMENT DE CIUTAT, SA

PLEC DE CLÀUSULES TÈCNIQUES

CONTRACTACIÓ NO HARMONITZADA

SERVEIS D'AVALUACIÓ DEL PROGRAMA PROMETEUS: ACOMPANYAMENT A L'ACCÉS I LA PERMANÈNCIA ALS ESTUDIS SUPERIORS, ESPECIALMENT A LA UNIVERSITAT, DE JOVES ESTUDIANTS PROVINENTS DELS INSTITUTS SITUATS ALS BARRIS DE PLA DE BARRIS, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE

F250000488



ÍNDEX

CLÀUSULA 1.- ANTECEDENTS.....	3
CLÀUSULA 2.- OBJECTE I OBJECTIUS DEL CONTRACTE	4
CLÀUSULA 3.- FINALITAT I USOS DE L'AVUACIÓ.....	5
CLÀUSULA 4.- PREGUNTES DE L'AVUACIÓ	5
CLÀUSULA 5.- METODOLOGIA I FONTS D'INFORMACIÓ	6
CLÀUSULA 6.- DURADA, CALENDARI I TASQUES	7
CLÀUSULA 7.- RECURSOS HUMANS.....	8
CLÀUSULA 8.- SEGUIMENT DE L'ENCÀRREC.....	8
CLÀUSULA 9.- PRODUCTES PRINCIPALS DE L'AVUACIÓ	9



CLÀUSULA 1.- ANTECEDENTS

Prometeus és un programa municipal que vetlla perquè el conjunt de joves dels instituts públics de barris amb un índex d'universitaris inferior a la mitjana de la ciutat puguin accedir a la universitat i cursar estudis superiors amb èxit, independentment dels condicionants econòmics i socials. Partint d'aquest objectiu general, el programa treballa per la democratització de l'accés i l'èxit en els estudis universitaris i l'increment de la diversitat en la comunitat universitària, i ho fa a través del foment d'imaginari i itineraris educatius més amplis i complets entre l'alumnat d'aquests instituts, l'acompanyament durant tots els estudis universitaris i la millora de la inserció laboral de l'alumnat graduat.

Originat com a projecte comunitari el curs 2016-2017 al Raval, Prometeus és avui un programa municipal amb el suport de Pla de Barris (Foment de Ciutat) i el Departament de Ciència i Innovació de l'Ajuntament de Barcelona. El programa compta també amb l'estreta col·laboració de les quatre universitats públiques de la ciutat (UB, UAB, UPC, UPF) i la UOC, així com del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) i els districtes de Ciutat Vella, Sant Martí, Nou Barris i Sants-Montjuïc.

Després de la seva posada en marxa el curs 2016-2017 als dos instituts públics del Raval, Prometeus s'ha anat ampliant fins a arribar als deu instituts actuals. El curs 2019-2020 va passar de dos a cinc instituts i el curs 2022-2023, de cinc a nou. A banda d'aquests barris i instituts, Prometeus també s'ha estès a municipis com Manlleu, amb el suport i la gestió de l'Ajuntament de Manlleu en el marc del Pla d'Educació Municipal, i Pamplona, en aquest cas amb el suport del Govern de Navarra i gestionat per la Universitat Pública de Navarra (UPN).

L'equip de les dues entitats gestores acompanya l'alumnat des de l'institut fins que finalitzen els estudis universitaris i s'incorporen al món laboral. Aquest acompanyament integral, dividit en quatre fases (institut, transició, universitat i inserció laboral), inclou espais de seguiment individual i grupal que tracten no només aspectes acadèmics (inclòs el suport en tràmits com la matriculació o la sol·licitud de beques públiques), sinó també personals, econòmics i administratius. Cal destacar també les nombroses tasques de compromís social que duen a terme els i les joves Prometeus com a figures de referència per a les futures promocions i les seves famílies.

Des del curs 2016-2017, el nombre de joves Prometeus a Barcelona és de gairebé 400, dels quals dos terços són dones, alhora que també dos terços són universitaris (la resta es troben en transició fent un CFGS com a pont cap a la universitat o preparant-se de nou per a les PAU). Del total de joves universitaris, més de quaranta joves de tres promocions (2021, 2022 i 2023) ja s'han graduat, objectiu principal del programa. Alhora, des del seu inici, el curs 2024-2025 és el que ha experimentat un increment més gran de joves Prometeus, amb una nova promoció de 96 joves (un 20% més que el curs passat, en què ja es va produir un increment del 70 %). Així, en els darrers dos cursos, el programa gairebé ha doblat el nombre de joves que acompanya.

Es pot obtenir més informació del programa a:

<https://www.barcelona.cat/barcelonaciencia/ca/universitats/les-universitats-barcelona/programa-prometeus#:~:text=Prometeus%20%C3%A9s%20un%20programa%20municipal,dels%20condicionants%20econ%C3%B2mics%20i%20socials.>

<https://afev.cat/projectes/prometeus/>



<https://www.uab.cat/web/sala-de-premsa/detall-noticia/la-tercera-promocio-de-joves-prometeus-es-gradua-1345829508832.html?detid=1345906878608>

<https://xtec.gencat.cat/web/.content/projectes/plurilinguisme/Accions-llengues/origen/jornades/materials/PROMETEUS.pdf>

Entre d'altres que són accessibles des de la web.

CLÀUSULA 2.- OBJECTE I OBJECTIUS DEL CONTRACTE

El curs 2025-2026, el programa complirà deu anys de vigència. No obstant això, des de la seva posada en marxa no s'ha dut a terme cap avaluació del seu impacte. Aprofitant, doncs, el desè aniversari i tenint en compte l'increment tan important de joves Prometeus en els dos últims cursos, les successives ampliacions a altres instituts i municipis i, en general, l'interès generat pel programa en els mitjans de comunicació i en diferents instàncies polítiques (locals, autonòmiques i estatals), és oportú i necessari fer una avaluació externa.

L'avaluació ha de permetre conèixer de manera més objectiva l'impacte del programa en les persones participants, així com en els entorns comunitaris i educatius on actua. La perspectiva temporal que ofereix el desè aniversari ha de permetre avaluar amb prou profunditat l'impacte tant a curt termini com a llarg termini. Alhora, l'avaluació ha de permetre examinar el grau d'eficiència en l'ús dels recursos, així com identificar i quantificar en la mesura del possible els beneficis directes i indirectes que genera el programa. Així doncs, aquests són els objectes específics de l'avaluació d'acord amb els seus dos grans focus:

Impacte del programa

- 1) Percepció del programa i impacte del mateix en l'imaginari educatiu de:
 - Els i les joves Prometeus;
 - Les seves famílies;
 - El professorat i l'equip directiu dels instituts;
 - La comunitat universitària implicada en el programa.
- 2) Impacte del programa en les trajectòries vitals/professionals dels i les joves Prometeus (en comparació a joves no Prometeus dels mateixos barris) i en la situació socioeconòmica de les seves famílies. En aquest context, s'avaluaran també els següents aspectes:
 - Taxa i motius comuns de l'abandonament dels estudis
 - Taxa i motius comuns de l'abandonament del programa;
 - Factors que afavoreixen la continuïtat en els estudis;
 - Factors que afavoreixen la continuïtat en el programa.

Amb relació a l'impacte del programa, l'avaluació adoptarà també una triple perspectiva: de gènere, antiracista i interseccional, amb relació tant a l'accés a la universitat i el desenvolupament dels estudis superiors com a la inserció laboral i el compromís social dels i les joves Prometeus.

Eficiència del programa

- 3) Beneficis econòmics i socials de la inversió feta en tota la vigència del programa (2016-2025) i de la inversió actual (2025). Identificació i estimació quantitativa.



- 4) Eficiència en l'ús dels recursos econòmics del programa: relació entre l'impacte socioeconòmic del programa i la despesa mitjana anual per jove Prometeus.

CLÀUSULA 3.- FINALITAT I USOS DE L'AVALUACIÓ

D'una banda, la finalitat d'aquesta avaluació és determinar, en termes quantitatius i qualitatius, l'impacte que el programa Prometeus té en la comunitat educativa (educació secundària i universitària) i la ciutadania a la qual s'adreça. D'altra banda, també és la finalitat d'aquesta avaluació mesurar, a través de l'anàlisi de la relació entre els costos i els impactes assolits, tant el benefici socioeconòmic que genera com el grau d'eficiència del programa Prometeus.

En el marc de l'encàrrec i sobre la base dels resultats de l'avaluació d'aquests dos focus, s'extrauran un seguit de conclusions i recomanacions que, si escau, serviran de referència en el futur disseny i introducció de canvis estratègics, tant per millorar internament els impactes positius en les persones participants i els agents implicats com l'eficiència del programa en l'ús dels recursos. Alhora, els resultats, conclusions i recomanacions derivats de l'avaluació han de servir per revisar la dimensió econòmica del programa i avalar la seva continuïtat en el temps i, si escau, els recursos necessaris en futures ampliacions del programa a altres instituts o territoris.

Dit això, l'abast i característiques dels dos focus de l'avaluació, així com la voluntat que l'avaluació obri les portes a millores estratègiques del programa i el seu posicionament com a model de bona pràctica extensible o reproduïble en altres contextos, fan necessari que l'avaluació es dugui a terme per un equip extern al programa i disposi d'una especialització professional en aquest camp.

CLÀUSULA 4.- PREGUNTES DE L'AVALUACIÓ

D'acord amb els dos grans focus de l'avaluació (impacte i eficiència), i la correlació que s'estableixi entre ambdós, l'avaluació ha de donar resposta a les següents preguntes:

Impacte del programa

1. Quina és la percepció del programa per part de les persones i agents implicats?
2. Quin és l'impacte del programa en l'imaginari educatiu d'aquestes persones i agents?
3. Quin és l'impacte del programa en la trajectòria vital dels i les joves Prometeus?
4. Els impactes es mantenen amb el temps?
5. Els impactes varien segons el barri on es desenvolupa el programa?
6. Quins efectes col·laterals (positius o negatius) genera el programa sobre les persones i els agents participants i sobre la societat en general?
7. Quins obstacles de caràcter no acadèmic posen en risc la continuïtat dels estudis i com impacten en els i les joves Prometeus i en el programa?

A partir de les respostes:

8. En quina mesura aconsegueix el programa corregir la problemàtica que el va motivar?
9. En quina mesura aconsegueix el programa superar els mencionats obstacles no acadèmics?
10. Assoleix el programa Prometeus els objectius estratègics?
11. Quines actuacions del programa són més efectives?

Eficiència del programa

12. Quins beneficis socials i econòmics directes assoleix el programa?
13. Quins beneficis socials i econòmics indirectes assoleix el programa?
14. Quina és la relació entre l'esforç econòmic que ha implicat el programa i els resultats assolits fins ara?
15. Quina és la relació entre l'esforç econòmic del curs 24-25 i els resultats assolits durant aquest curs?

A partir de les respostes:

16. Els recursos econòmics del programa Prometeus s'utilitzen de manera eficient?
17. El cost és raonable en relació amb la magnitud dels impactes obtinguts?
18. Hi ha maneres alternatives d'aconseguir impactes similars amb un cost més baix?
19. Quin és el nivell cost mínim necessari per assolir els resultats desitjats?

Aquestes preguntes i respostes son orientatives i podran ser completades per altres si, iniciat el procés d'avaluació i amb tota la informació recollida, així es valora.

CLÀUSULA 5.- METODOLOGIA I FONTS D'INFORMACIÓ

Com a punt de partida, l'equip avaluador definirà la teoria del canvi (TdC) del programa, és a dir, la problemàtica que el motiva, els objectius i resultats que persegueix i l'estratègia i metodologia que fa servir per assolir-ho. Per a aquesta tasca, es disposarà d'accés a la «Nova guia per a l'extensió» del programa i el seu díptic informatiu, que recullen de manera extensa i resumida, respectivament, la TdC de l'equip tècnic Prometeus respecte del programa.

La definició per part de l'equip avaluador serà revisada per l'equip tècnic del programa per ajudar a acabar d'emmarcar-ne els focus i objectius específics. En aquest mateix sentit, i per copsar millor els reptes vigents del programa, l'equip avaluador podrà participar temporalment en els següents espais de reunió interns:

- Taules de seguiment per districtes.
- Taules de coordinació tècnica i general.
- Grup Motor Prometeus.
- Jornada interna anual.

L'assistència a aquests espais també facilitarà que l'equip avaluador es familiaritzi amb l'estructura organitzativa i els protocols d'actuació del programa, i que la tasca de l'equip es desenvolupi de manera eficient i eficaç sense interferir en el normal funcionament del programa ni afectar els canals d'interlocució establerts. Un cop completada aquesta fase inicial, el principal procediment d'avaluació respecte de l'impacte del programa seran les entrevistes (individuals o en petits grups) als següents col·lectius:

- Joves Prometeus (estudiants; graduats/ades; joves en transició). Com a complement, es disposarà també de les respostes als qüestionaris Prometeus dels instituts.
- Famílies de joves Prometeus (progenitors, tutors legals o persones amb qui convisquin).
- Comunitat: amitats i entitats o altres agents del territori (barri).
- Instituts: professorat i persones referents del programa.
- Universitats: PAS/PDI i persones referents del programa.
- Altres agents col·laboradors (referents Pla de Barris, CEB, districtes, entitats del territori, etc.).

El número d'entrevistes mínimes que s'hauran de fer seran les següents:

- Als alumnes que estan estudiant: un mínim de 70 entrevistes.
- A joves graduats: un mínim de 20 entrevistes.



- A les famílies dels joves estudiants: un mínim de 50 entrevistes.
- Al personal educatiu (professors, direccions i tutors) dels instituts: un mínim de 30 entrevistes.
- Al personal de les universitats: un mínim de 10 entrevistes.

D'altra banda, de cara a la revisió de la TdC del programa i l'avaluació de l'eficiència d'aquest, l'equip avaluador disposarà d'accés a la documentació interna que es detalla a continuació, recollida al Drive del programa Prometeus o al departament corresponent de Foment de Ciutat.

Documentació tècnica

- Documentació inicial del programa (2016-2017):
 - Document marc projecte Prometeus (2016).
 - Article «Proyecto Prometeus. Acceso y permanencia a la universidad» (Entornos y estrategias educativas para la inclusión social, 2017).
 - Informe Executiu Prometeus (IMEB, 2017).
- Nova guia per a l'extensió del programa Prometeus (2022).
- Principis i criteris d'accés al programa (2024).
- Díptic del programa (2025).
- Memòries anuals de les entitats (AEIRaval i AFEV).
- Actes de les taules de seguiment (AEIRaval i AFEV).
- Actes de les taules de coordinació tècnica i general.
- Documentació de les sessions del grup motor (PPT).
- Informes de seguiment per districtes (AFEV).
- Llistat i documentació dels reptes del programa (retorn de la Beca General del Ministeri; situacions administratives irregulars; salut mental i benestar emocional; allotjament assequible; etc.).
- Documentació generada arran de les col·laboracions externes (PPT jornades).
- Recull de premsa 2017-2025.

Dades joves Prometeus

- Recull de les dades del i les joves Prometeus dels cursos 23-24 i 24-25 (Excel).
- Recull de les dades del i les joves Prometeus dels cursos 20-21, 21-22 i 22-23 (PDF).
- Resums anuals de dades i xifres (notes de premsa dels actes de graduació 2021, 2022 i 2023).
- Qüestionaris Prometeus dels instituts (recull de les respostes de l'alumnat, curs 24-25).

Documentació econòmica

- Recull de la despesa del programa per exercicis.
- Recull de la despesa sobre la partida alçada.
- Quadre comparatiu per anualitats: joves/instituts/RRHH/pressupost (PDF).

CLÀUSULA 6.- DURADA, CALENDARI I TASQUES

Es disposarà de vuit (8) mesos, a comptar des de la data de firma del contracte per a la realització de l'avaluació, de manera que a la data final s'haurà de lliurar el document o documents finals provisionals.



L'avaluació es dividirà en quatre fases:

FASE 1 (2 mesos):

- Accés a i anàlisi de les dades econòmiques i la documentació interna del programa.
- Participació en una mostra de reunions de seguiment i coordinació del programa.
- Reunions preliminars entre l'equip avaluador i el grup de suport:
 - Revisió de la TdC del programa.
 - Organització i calendari de les entrevistes.

FASE 2 (3 mesos):

- Realització de les entrevistes.
- Anàlisi respecte de les dades econòmiques i generals del programa.
- Informe inicial de l'avaluació.
- Reunions de seguiment (amb cadència a determinar).

FASE 3 (2 mesos):

- Balanç dels resultats de les enquestes.
- Balanç de les dades econòmiques i generals del programa.
- Informe mitjà de l'avaluació.
- Reunions de seguiment (amb cadència a determinar).

FASE 4 (1 mes):

- Lliurament provisional dels productes finals.
- Lectura i proposta d'esmenes o millores.
- Lliurament definitiu.

CLÀUSULA 7.- RECURSOS HUMANS

L'empresa adjudicatària del contracte haurà de garantir que compta amb tot el personal necessari per dur aquest encàrrec, així com totes les tasques específiques que d'aquesta se'n deriven (tractament de dades, maquetació...).

S'estima que les hores de dedicació destinades al servei seran de 1.600 hores en total.

Aquestes hores es podran repartir a conveniència entre les diferents fases del calendari i segons les tasques que configuren l'avaluació.

CLÀUSULA 8.- SEGUIMENT DE L'ENCÀRREC

La Coordinació del programa Prometeus serà la principal responsable del seguiment de l'avaluació. Alhora, es constituirà un grup de suport format per la mateixa Coordinació i una persona referent de cada entitat gestora del programa (AEIRaval i AFEV). El grup vetllarà per al bon desenvolupament de les fases i tasques d'avaluació, donant suport en l'accés a informació i en l'organització de les entrevistes a joves Prometeus, les seves famílies i els diversos agents involucrats al programa, així com revisant els successius informes parcials de l'avaluació. D'acord amb l'abast i marc d'actuació del programa Prometeus, el grup de suport també contribuirà a ajustar aspectes metodològics, com ara els indicadors de l'avaluació i el contingut dels qüestionaris de les entrevistes, o a definir les persones i agents que participaran en les entrevistes.



CLÀUSULA 9.- PRODUCTES PRINCIPALS DE L'AVALUACIÓ

A continuació, s'enumeren els principals continguts que haurà d'incloure el document o documents finals de l'avaluació (entregables) i que han de donar resposta a les preguntes anteriors:

- Definició de la TdC del programa Prometeus;
- Informe quantitatiu i descriptiu de les entrevistes realitzades;
- Síntesi dels resultats de les entrevistes, segregats per perfils i amb l'esmentada triple perspectiva, amb relació a les preguntes d'avaluació (PA 1-7);
- Valoració de l'efectivitat de la TdC d'acord amb la percepció i els impactes identificats (PA 8-11).
- Identificació i quantificació dels beneficis socioeconòmics del programa (PA 12-13);
- Anàlisi de l'ús dels recursos d'acord amb els beneficis (PA 14-15);
- D'acord amb l'anàlisi anterior, valoració del grau d'eficiència en l'ús dels recursos i recomanacions al respecte (possibles actuacions a reforçar o incorporar) (PA 16-19);
- Descripció dels aspectes clau (beneficis i recursos necessaris) que avalarien la continuïtat del programa, així com la seva ampliació o reproducció a altres territoris.

Els productes inclouran com a mínim un informe final amb una extensió no inferior a 100 pàgines, un informe executiu o resum de no més de 40 pàgines i un dossier de premsa de no més de 20 pàgines. Alhora, caldrà aportar una versió en PowerPoint de l'informe executiu.

Es demanarà també la presència d'una persona de l'equip avaluador en aquells entorns on s'hagi d'anar a exposar els resultats d'aquesta, fins a un màxim de 4 espais.

Fina Pidelaserra Font

Coordinadora de l'àmbit de Drets Socials del Pla de Barris de Barcelona